

**กระบวนการเรียนรู้
เพื่อพัฒนาการสอน
วิชาชีพ**

อัศครัตน์ พูลกระจ่าง

ผู้เรียนเป็นอย่างไรหรือไม่ ?

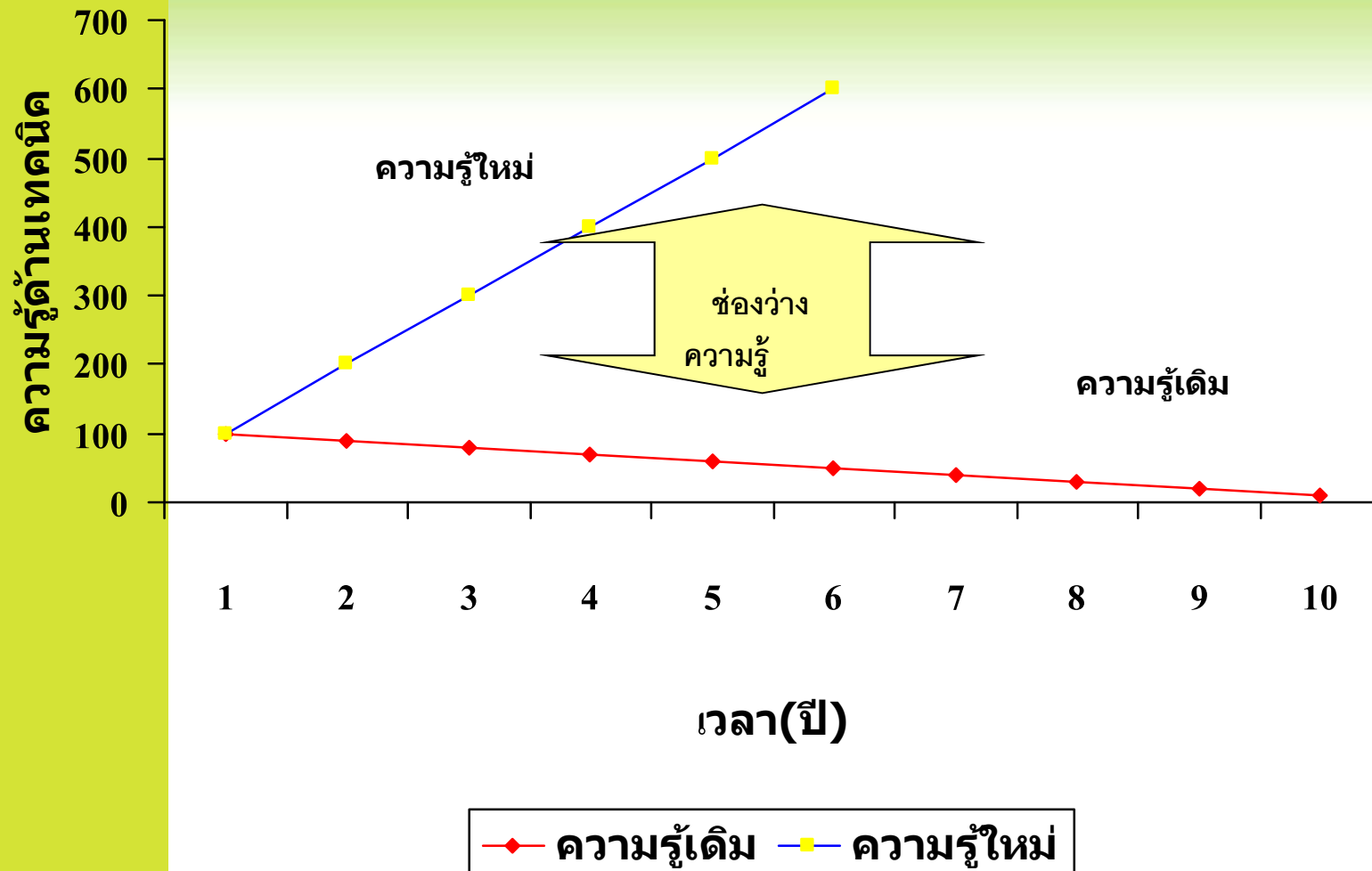
- หนีเรียน เรียนเพื่อสอบให้ผ่าน เข้าเรียนช้า ไม่สนใจเรียน
- ทำตามได้ดี คิดเองไม่เป็น คิดและตัดสินใจไม่เป็น
รู้แต่ทำไม่ได้
- ฉลาดแต่เห็นแก่ตัว/ เห็นแต่ได้ พึ่งตนเองไม่ได้
- ทำงานไม่เป็นทำงานกับใครไม่ได้ ไม่ยอมปรับตัวเข้ากับผู้อื่น
- เรียนเก่งแต่สุขภาพอ่อนแอ อมโรค
- กังวล หวาดกลัว เครียดเพราะการเรียน ยิ่งเรียนยิ่งทุกข์

ปัญหา การเรียนรู้สู่การทำงาน

- การจัดการศึกษา ที่ไม่สอดคล้อง (Mismatch) ระหว่างผู้ผลิต และ สถานประกอบการ
- ปัญหา ความสูญเปล่าทางการศึกษา ผลิตเกินความต้องการ ขาดแคลนบางสาขา
- ความสามารถในการทำงานไม่ตรงตามความต้องการ
- จัดตามความต้องการของผู้ผลิต (Supply Driven) ไม่ได้จัดตามความต้องการของผู้ใช้ (Demand Driven)

(รศ.ดร.ชนะ กสิภรณ์)

ช่องว่างของความรู้

ปัญหาความต้องการทักษะของกำลังคน (Common Critical Skills)

กำลังคนระดับใช้ความรู้

- การคิดเชิงวิเคราะห์/กลยุทธ์
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์/นวัตกรรม
- การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
- การใช้ภาษาอังกฤษ
- ทักษะการเรียนรู้
- ทักษะการสอนงานและนำเสนอ

กำลังคนระดับใช้ทักษะ

- ทักษะเฉพาะอาชีพ
- การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
- ทักษะการสื่อสาร
- ทักษะการเรียนรู้

การปฏิรูปการเรียนรู้

- ❖ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- ❖ สังคมการเรียนรู้/การเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ❖ ฐานความรู้แบบสมรรถนะ (Competency Based)
- ❖ พัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของผู้ใช้
- ❖ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

การเรียนรู้เพื่อให้ประสบ
ความสำเร็จในชีวิต

เรียนเพื่อรู้

เรียนเพื่อปฏิบัติได้จริง

เรียนเพื่ออยู่ร่วมกันในสังคม

เรียนเพื่อชีวิต

ผู้เรียน

การเรียนรู้ (LEARNING)

มีความหมาย 2 ประการ

1 กระบวนการเรียนรู้ (learning process) หมายถึงการดำเนินการ
อย่างเป็นขั้นตอนหรือการใช้วิธีการต่างๆ ที่ช่วยให้บุคคลเกิดการ
เรียนรู้

2 ผลการเรียนรู้ (learning outcome) ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจใน
สาระต่างๆ ความสามารถในการกระทำ การใช้ทักษะกระบวนการ
ต่างๆ รวมทั้งความรู้สึกหรือเจตคติอันเป็นผลที่เกิดขึ้นจาก
กระบวนการเรียนรู้

การเปลี่ยนผ่านสังคมไทยเข้าสู่ยุคสังคม/เศรษฐกิจฐานความรู้

ลักษณะบุคคล สังคมปัจจุบัน

1. เป็นผู้บริโภคนิยม
2. เป็นผู้ตาม
3. เป็นผู้ที่รับทราบข้อมูล
4. เป็นผู้ที่ยึดความรู้เดิม
5. เป็นผู้ที่อยู่ในกรอบ
6. ทำงานคนเดียว
7. ไม่ยืดหยุ่น
8. มุ่งผลปานกลาง
9. สำเร็จรูป
10. ตามตะวันตก

ลักษณะบุคคล สังคม/เศรษฐกิจฐานความรู้

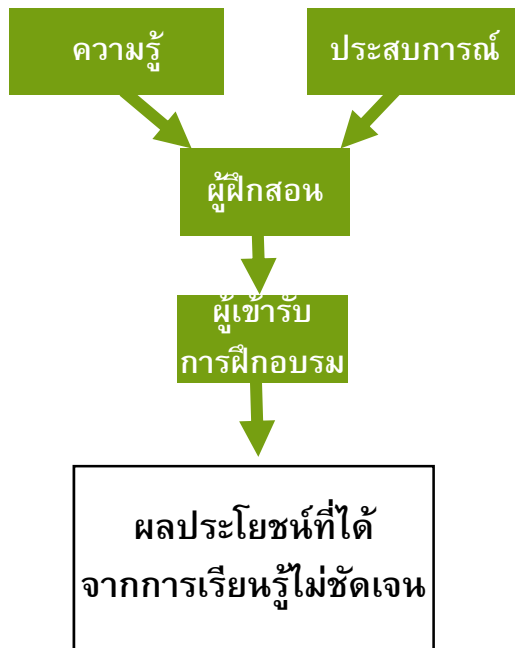
1. เป็นผู้ผลิต
2. เป็นผู้นำ
3. เป็นผู้ที่สนใจข้อมูล
4. เป็นผู้ที่สร้างสรรค์
5. เป็นผู้ที่คิดแจ้งแทงตลอด
6. ทำงานร่วมกัน
7. ยืดหยุ่น
8. มุ่งผลเลิศ
9. มีความเฉพาะตัว
10. มีอัตตลักษณ์ไทย

สังคม/เศรษฐกิจฐานความรู้

แนวคิดแบบเก่า (Old Paradigm)

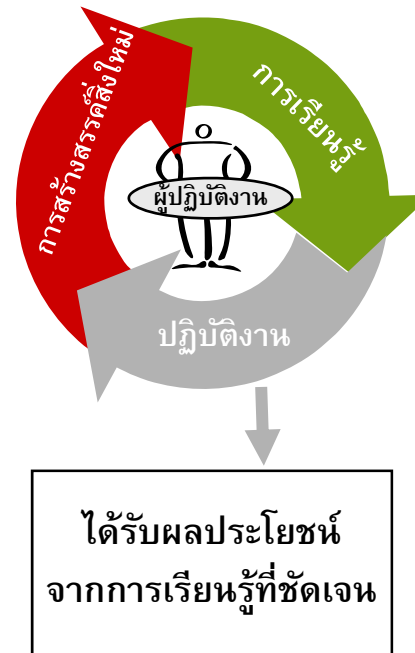
การสอนให้รู้ในสิ่งที่ยากให้รู้ (Teaching People Things)

- มีการฝึกอบรมและการพัฒนาในหัวข้อที่เป็นที่นิยมในสังคมอาจไม่สัมพันธ์โดยตรงกับแผนการดำเนินงานขององค์กร
- แนวทางการพัฒนาส่วนใหญ่เป็นในรูปแบบห้องเรียน
- ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาสูงขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่ผลการปฏิบัติงานไม่เพิ่มขึ้นชัดเจนนัก

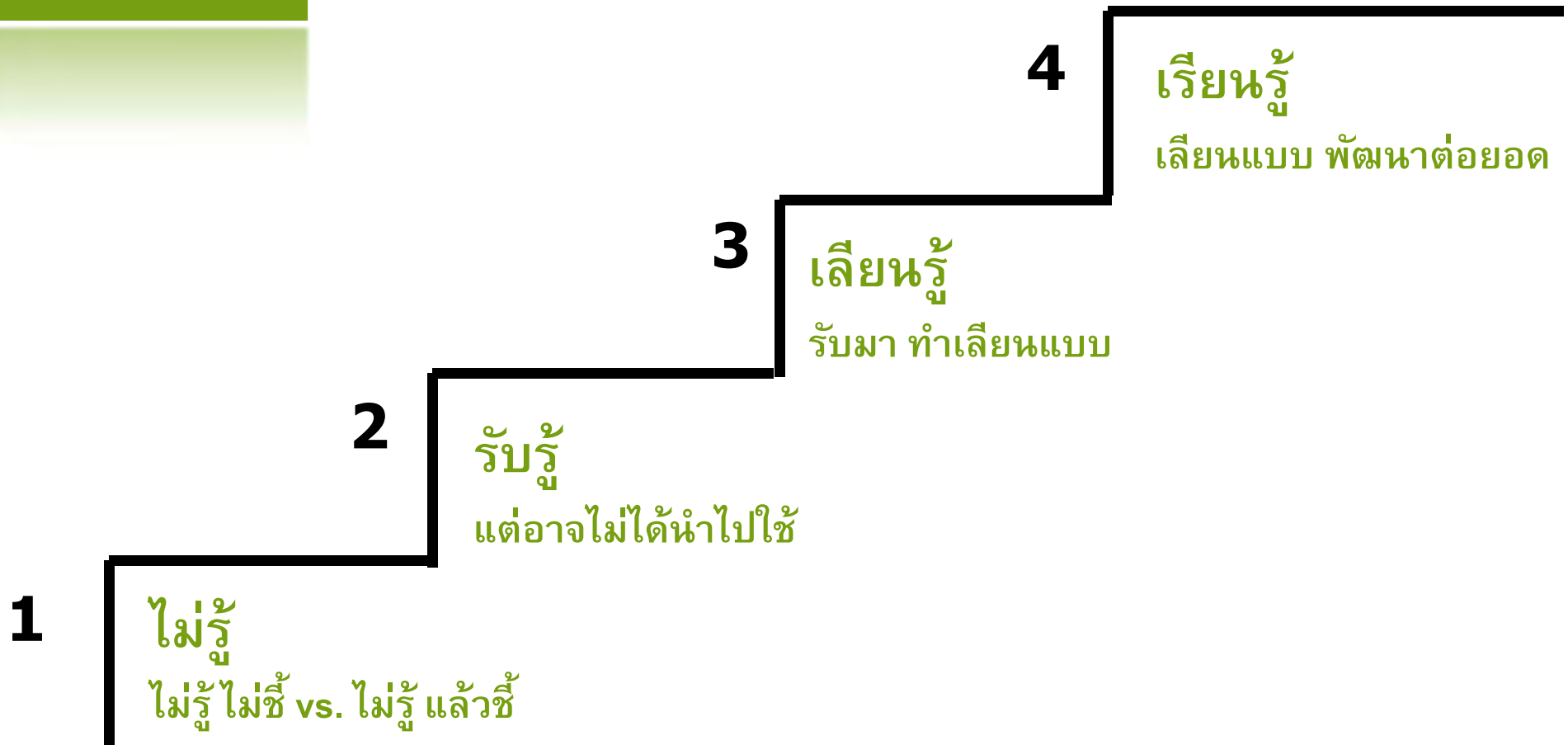
แนวคิดแบบใหม่ (New Paradigm)

การพัฒนาเพื่อให้นำไปปฏิบัติงานได้จริง (Enabling People to Perform)

- ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการพัฒนาและการเรียนรู้ที่ตรงกับความจำเป็นในการปฏิบัติงานจริงตามเป้าขององค์กร
- การเรียนรู้และการพัฒนามีหลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ศักยภาพการปฏิบัติงานที่สูงขึ้นสามารถสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานขององค์กรโดยรวม

บันไดสี่ขั้นสู่การเรียนรู้ (Learning)

ความรู้ 4 ระดับ

1. Know-what

เป็นความรู้เชิงทฤษฎี
จบมหาวิทยาลัยใหม่ๆ

2. Know-how

เป็นความรู้เชิงปฏิบัติ
จบมหาวิทยาลัย 2-3 ปี

3. Know-why

เป็นความรู้เชิงเหตุผล มีการ
วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความรู้

4. Care-why

เป็นความรู้เชิงสร้างสรรค์ คิด
ริเริ่มสิ่งใหม่ๆ ด้วยตนเอง

ผู้เรียนต้องมี 10 ทักษะ ในโลกยุคปัจจุบัน

1. ทักษะภาษา 2 ภาษา
2. ทักษะการรู้สารสนเทศ(ข้อมูล+ICT)
3. ความคิดวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์
4. ความสามารถในการสื่อสาร

5. ความตระหนักรู้ในความเป็นสังคมโลก +
ปรับตัว

6. ความสามารถในการรักษาสุขภาพ + ความ
เป็นอยู่ที่ดี

7. ความมีคุณธรรม จริยธรรม

8. ความมีสุนทรียภาพ

9. การรักษาคุณภาพของสังคม +
สิ่งแวดล้อม

10. การเรียนรู้และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว

Learn how to learn

ที่ มา C-ChEPS

ความสับสน

เกิดใหม่

อนาคต

ที่มา C-ChEPS

LEARN HOW TO LEARN

ความสับสน

กรอบที่ถูกปิดกั้น

ขาดกระบวนการคิด

ความเชื่อที่ผิด ๆ

LEARN HOW TO LEARN

ทีม C-ChEPS

เกิดใหม่

สติและสมาธิ

คิดเป็นระบบ

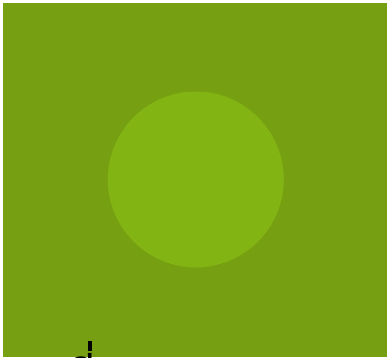

จัดบันทึก

สังเกต

ทุกสิ่งทุกอย่างเริ่มต้นที่ตัวเรา

ทีม C-ChEPS

LEARN HOW TO LEARN

สังคม

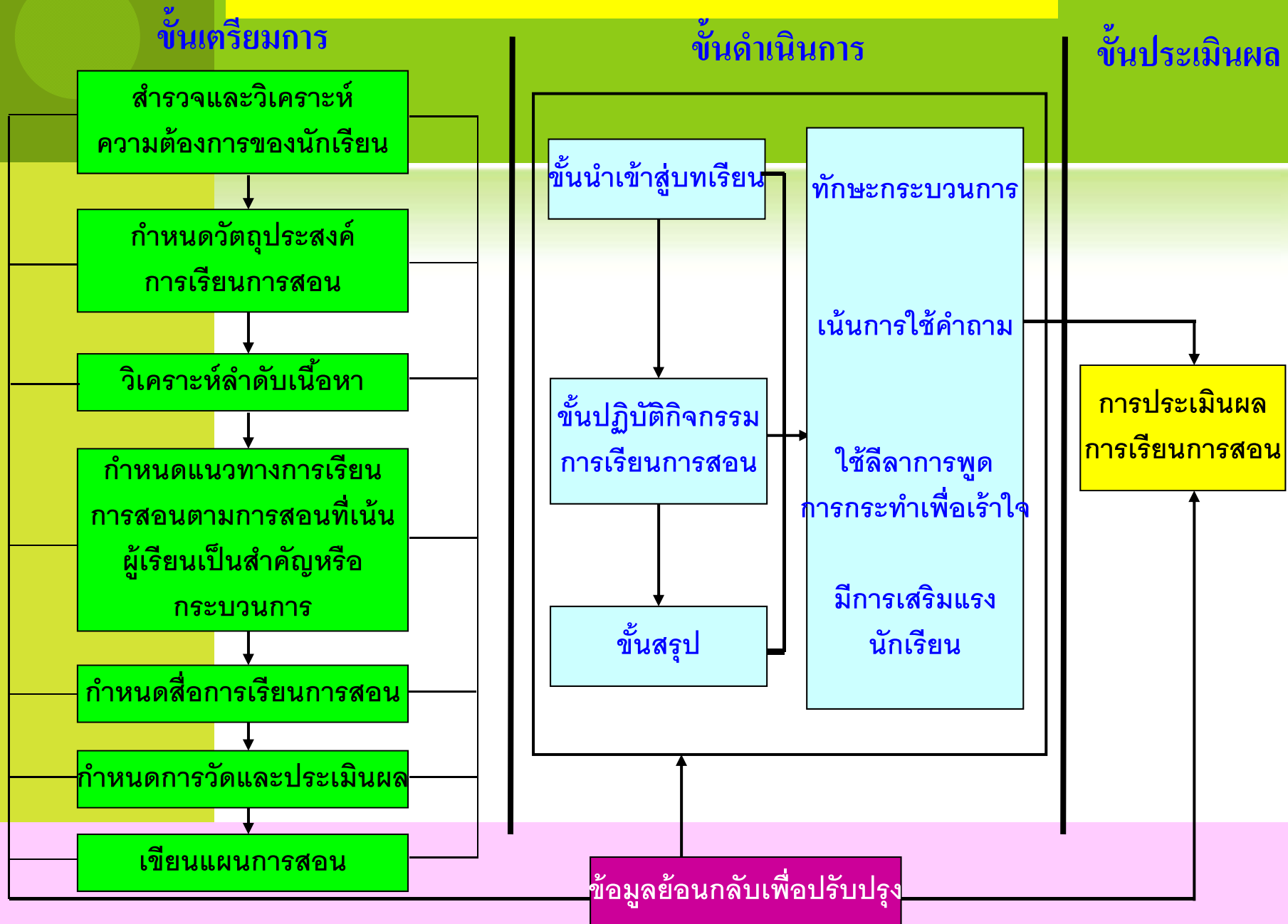

การอยู่ร่วมกับทุกคน

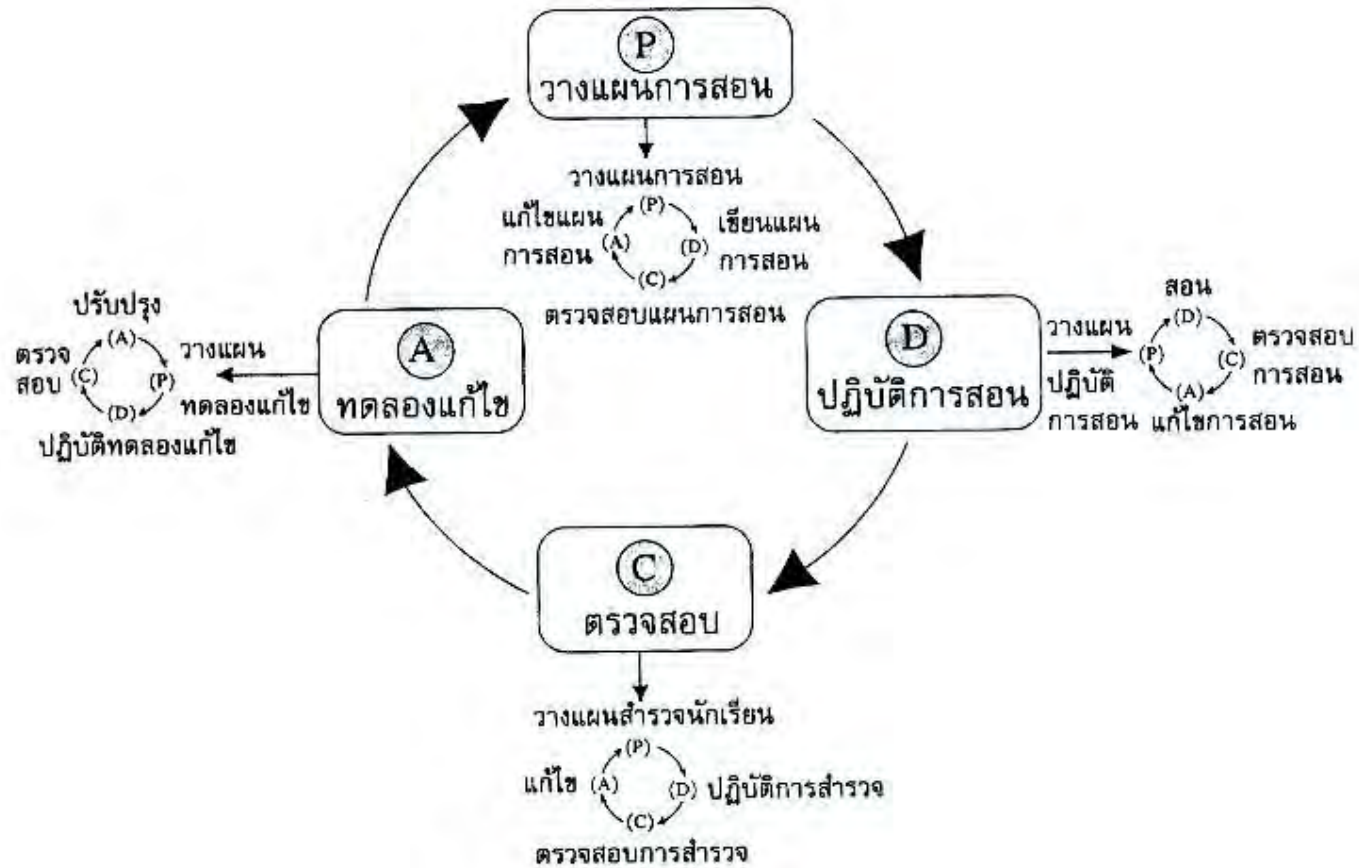
องค์ความรู้ที่ใหญ่

ระบบการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ

การเรียนรู้ควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนด้วยวงจร

PDCA

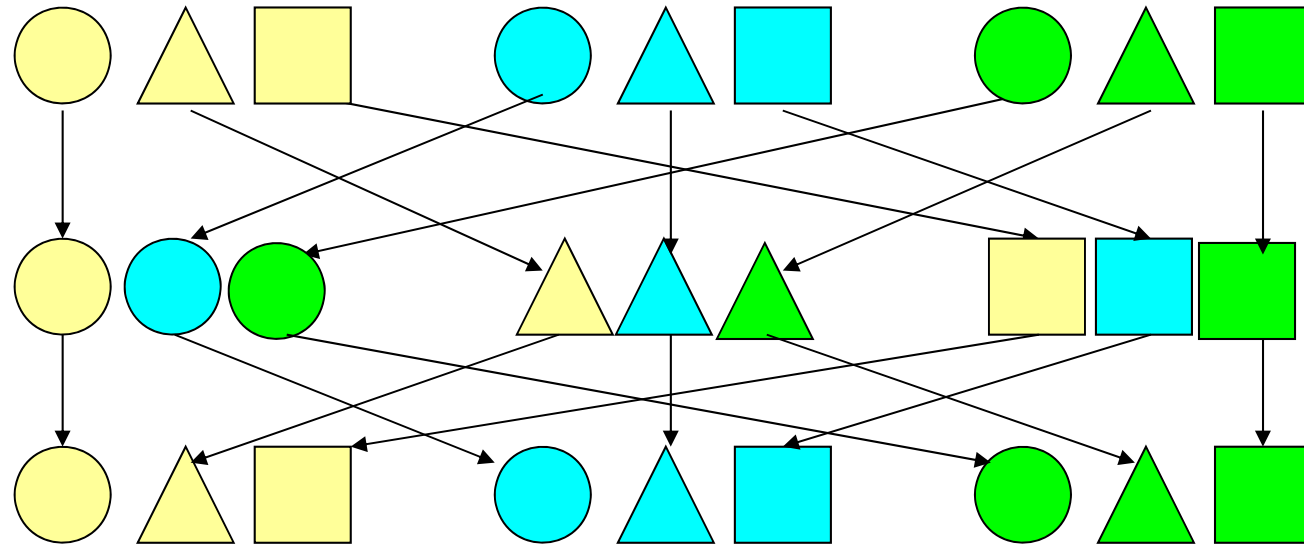

1. มอบหมายงาน
ให้กลุ่มเริ่มต้น

2. จับกลุ่มเรียนรู้จน
เชี่ยวชาญเตรียมเสนอ
ข้อความรู้

3. กลับมาสอนและ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เตรียม
นำเสนอต่อชั้นเรียน

รูปแบบการสอนแบบ Jigsaw

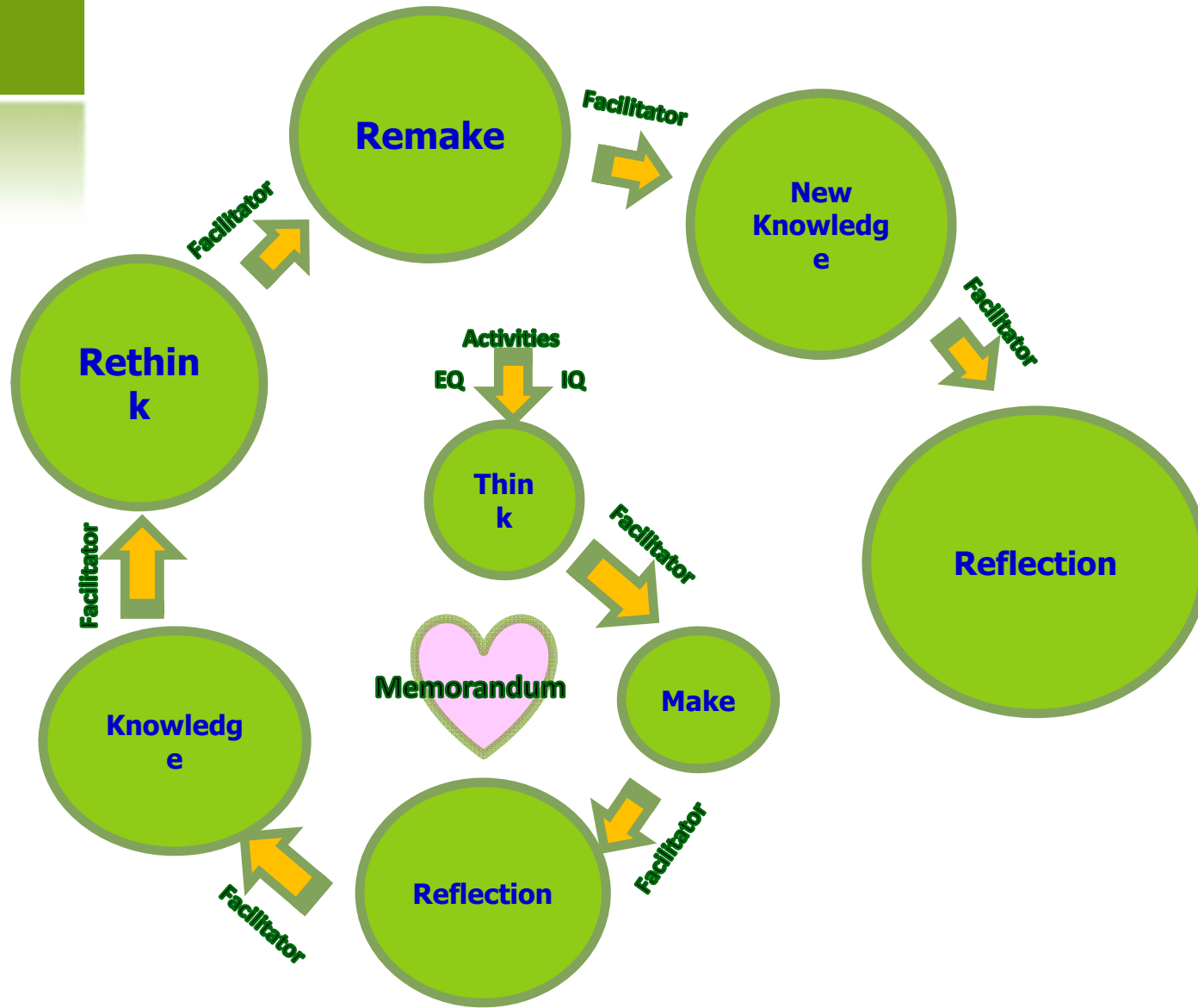

4. ผู้เรียนทุกคนมีส่วนรับผิดชอบของตนเองและของกลุ่ม

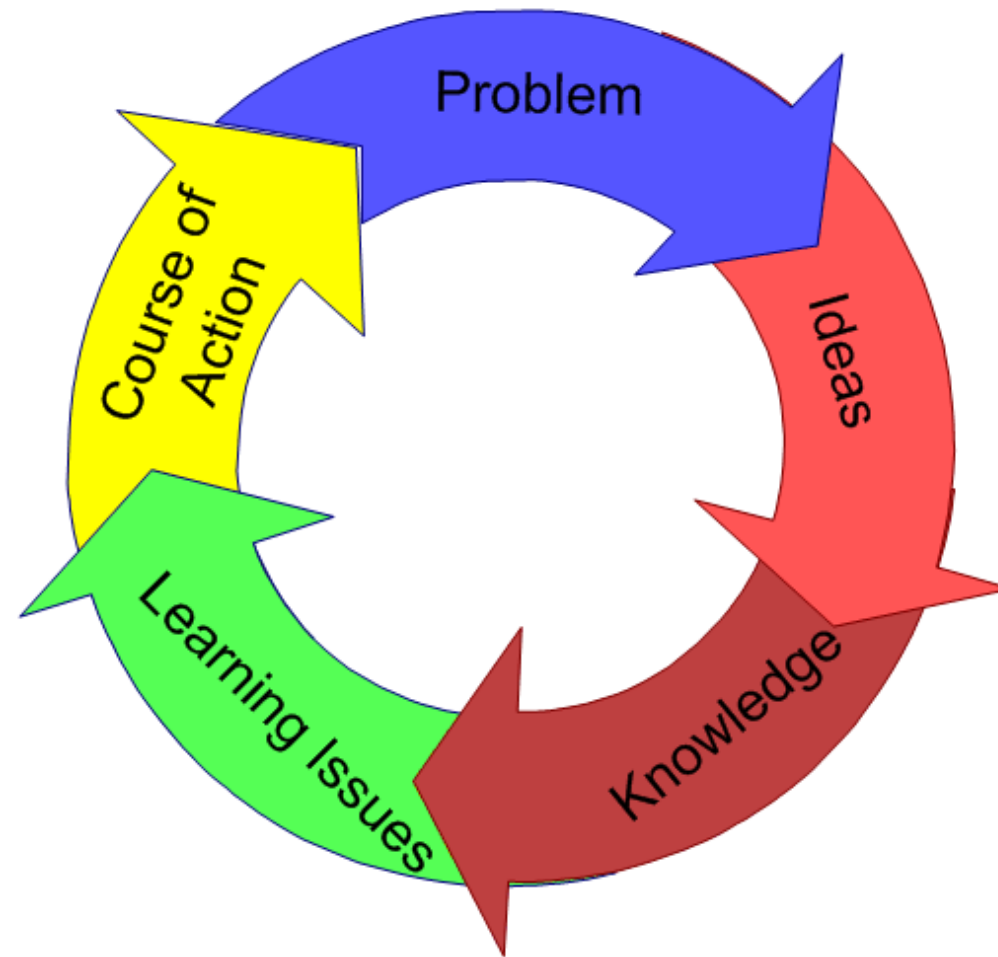
ขั้นตอน

1. Arrange Cooperative Groups & Assign Material
2. Expert groups study and prepare presentations
3. Return to cooperative groups for teaching and checking
4. Individual and group accountability

รูปแบบการสอนแบบ CONSTRUCTIONISM

Problem-Based Learning Process

PROJECT BASED LEARNING

- ผู้เรียนกำหนดหัวข้อโครงการ วางแผนโครงการด้วยตนเอง Facilitator ให้ความช่วยเหลือด้านกระบวนการ
- เห็นที่กระบวนการเรียนรู้ตามแนวทาง Constructionism
- เห็นให้เกิดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (แกงโฮะ)
- ผู้เรียนจัดการกับความรู้ที่ตนเองได้รับและการต่อยอด โดยใช้ Self curriculum เป็นแนวทาง
- โครงการเชื่อมโยงกับโลกแห่งความเป็นจริง

การเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติงานจริง

Project Based Learning

7 - HABIT

LEGO Logo

Meditation

Positive Thinking

Micro Worlds

Project Based Learning

Mind Map

Dialogue

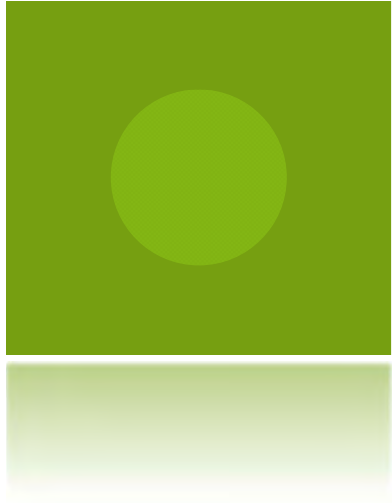

Portfolio

Sixhat

การเรียนรู้
และ

กระบวนการเรียนรู้

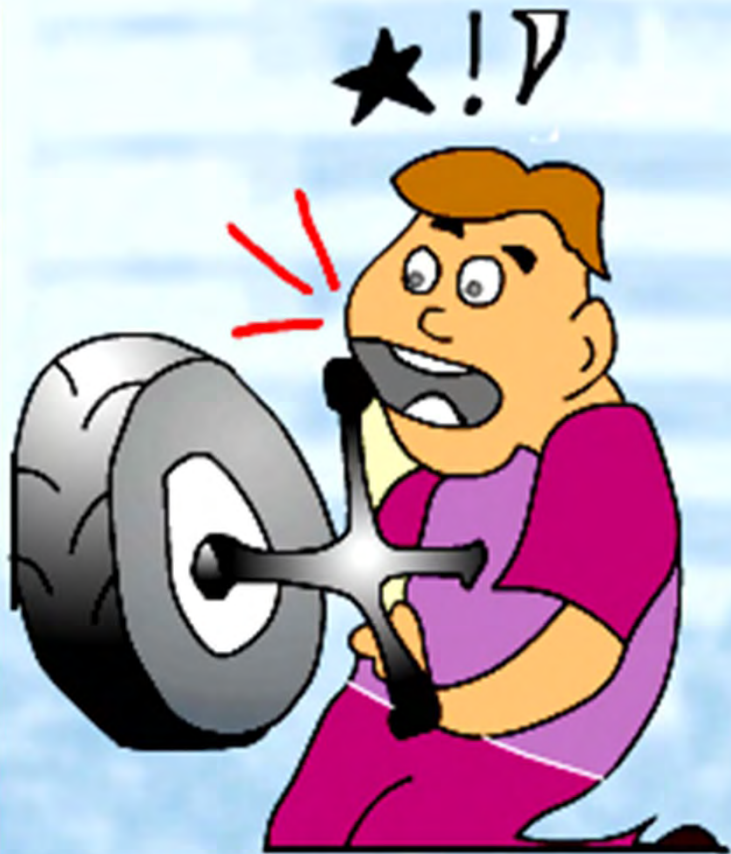

การเรียนรู้คืออะไร ?

การเรียนรู้คืออะไร ?

ก่อนการเรียนรู้

- การเรียนรู้ คือ การที่ผู้เรียนได้เกิด การเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร

พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจะต้องเกิดจาก การ
ฝึกฝน หรือเคยมีพฤติกรรมนั้นๆ มาก่อน

การเปลี่ยนพฤติกรรม
ของผู้เรียนอย่างถาวร
อันเป็นผลมาจากการ
ฝึกฝนหรือการมี
ประสบการณ์

ช่วยกันคิดหน่อย !!

ก่อนหน้า

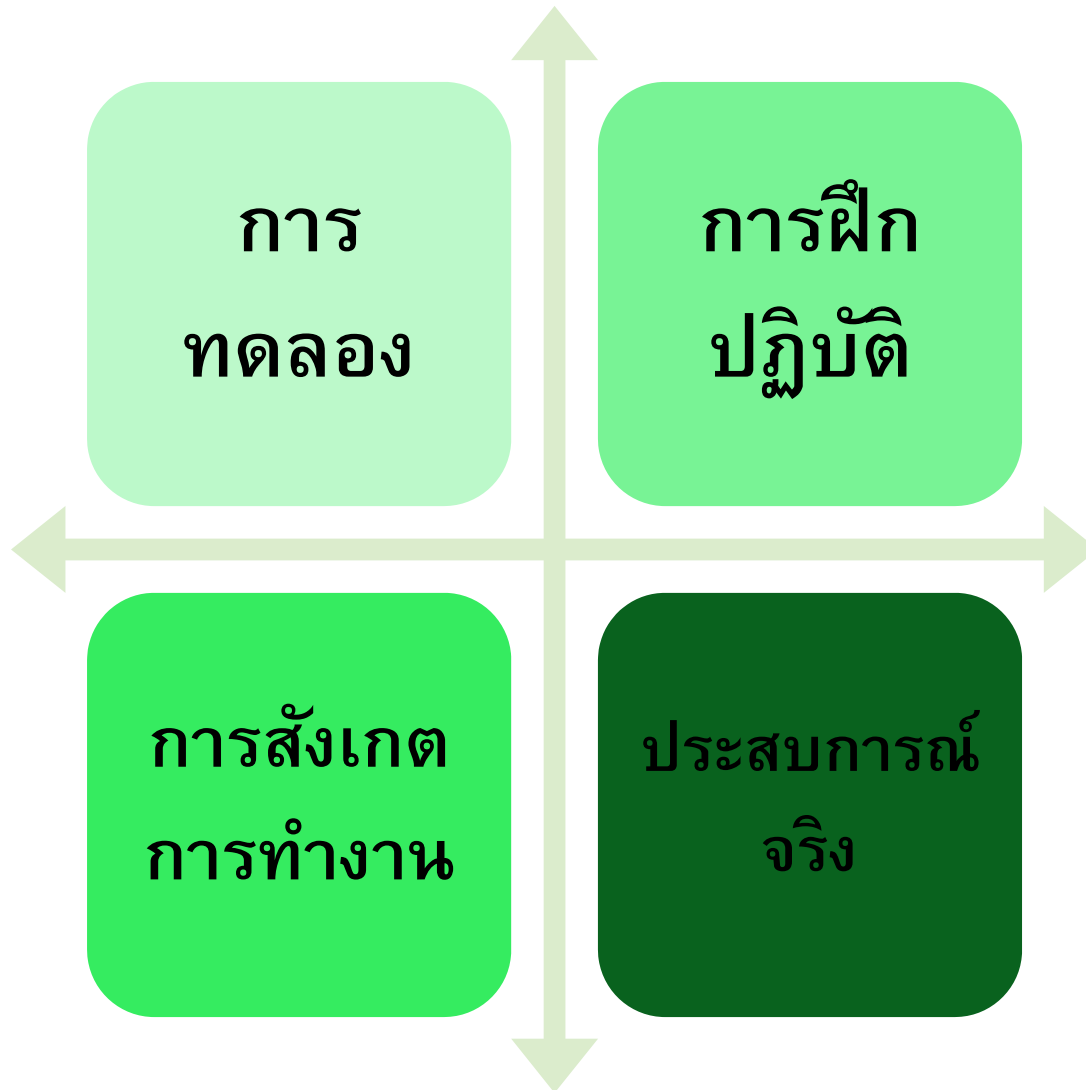
ต่อมา

ผู้ชายคนนี้ เกิดการเรียนรู้หรือไม่
เรียนรู้จากอะไร ?

การเรียนรู้เกิดจาก

กฎของการเรียนรู้

1. กฎของความพร้อม
(The law of readiness)

2. กฎของการฝึก
(The law of exercise)

3. กฎแห่งการใช้
(The law of Use and Disuse)

4. กฎของผลกระทบบ/ความพอใจ
(The law of effect)

กฎแห่งความพร้อม

พร้อมทางด้านวุฒิ
ภาวะ

พร้อมทางด้าน
พื้นฐานและ
ประสบการณ์เดิม

พร้อมทางด้าน
อารมณ์และจิตใจ

กฎของการฝึก

1. ความเสื่อมและถดถอยของร่างกายเมื่อไม่ใช้งานอยู่เป็นประจำ
2. เมื่อทำสิ่งใดซ้ำ ๆ หรือมีการฝึกสม่ำเสมอจะทำให้สิ่งนั้นได้ดี
3. เมื่อฝึกปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใดนาน ๆ จะเกิดการเหนื่อยล้า
4. ระยะเวลาในการฝึกขึ้นอยู่กับความยากง่ายของงาน
5. การฝึกควรหยุดเพื่อให้ผู้ฝึกได้คิดวิเคราะห์การฝึกได้ด้วยตนเอง
6. การฝึกอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ผู้ฝึกเกิดความชำนาญ
7. ก่อนการฝึกจะต้องสร้างความต้องการหรือความอยากที่จะฝึกเพื่อให้ผู้ฝึกได้ฝึกซ้ำบ่อย ๆ

กฎแห่งการใช้

ถ้าผู้เรียนได้มีโอกาสนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้
งานบ่อย ๆ จะทำให้การเรียนรู้มี
ความคงทน

พฤติกรรมการเรียนรู้ใด ๆ ได้มีการ
กระทำต่อเนื่องกันย่อมมีผลให้
การกระทำนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

พฤติกรรมการเรียนรู้ใด ๆ ไม่มีโอกาสได้ใช้
หรือเว้นว่างไป หรือไม่ได้กระทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ
พฤติกรรมนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะถูกลืม

กฎของผลกระทบบ/ความพอใจ

บุคคลเกิดความพอใจใน
สิ่งที่ได้เรียนรู้เป็นประจำ
ผลสำเร็จสามารถทำได้
ก็จะส่งผลให้บุคคลนั้น
อยากเรียนรู้ต่อไป

สาเหตุการหยุดชะงักการเรียนรู้

ความสับสน

การทำให้โกรธ

ความเบื่อหน่าย

ความกลัว

ปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้

ความสนใจ

ความต้องการ

ความพร้อม
ในการเรียนรู้

การจดจำสิ่งที่
เรียน

การกระตุ้นเตือน

การเรียนรู้ที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

ไม่มีสิ่งใดที่สำเร็จ
ผลได้เท่า
ความสำเร็จ

ความสำเร็จ
ก่อให้เกิดความ
สนใจที่จะ
เรียนรู้ต่อไป

การเสริมแรง
บ่อยๆ เป็นสิ่ง
สำคัญ
ต่อระดับความเร็ว
ในการเรียนรู้

การปรับแต่ง

ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับการเรียนรู้

1. การเรียนรู้เป็นสิ่งที่กระทำแทนกันมิได้
2. ความสามารถในการเรียนรู้แต่ละบุคคลไม่เท่ากัน
3. คนๆ เดียวกันอาจเรียนบางเรื่องเร็ว บางเรื่องช้า
4. การเรียนรู้จะดียิ่งขึ้น ถ้าการสอนมีขั้นตอน และย้ำทุกกระยะ
5. การเข้าใจที่ละขั้นตอน ทีละน้อย จะทำให้การเรียนรู้น่าติดตาม
6. จะกระตือรือร้น หากมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

มนุษย์เรียนรู้ได้อย่างไร!!!

ถูกกระตุ้นโดยผู้สอน

รับข้อมูลใหม่ นำข้อมูลเก่ามา
ประยุกต์

นำข้อมูลมาทดลองใช้

ตรวจสอบผลที่ได้จากการทดลอง

กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process)

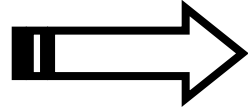
Motivation

รับรู้ปัญหา สิ่งใหม่ อยากรู้
อยากเห็นต้องการศึกษา

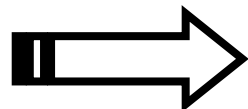

Information

หาข้อมูล ศึกษาเนื้อหา
ผสมผสานความคิดเพื่อแก้ปัญหา

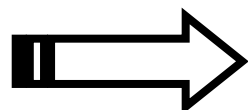
Application

นำความรู้ ความคิดแนวทางการ
แก้ปัญหาไปทดลองใช้

Progress

ตรวจสอบผลสำเร็จหลังการ
นำความรู้ไปทดลองใช้

เทคนิคการสอน

วิชาชีพ

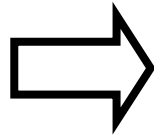
สาเหตุการ ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน

M

ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน
ผู้สอนไม่สร้างความสนใจ

I

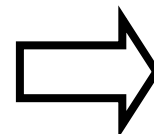
เนื้อหาไม่พอ เนื้อหาผิด
เนื้อหาสับสน

A

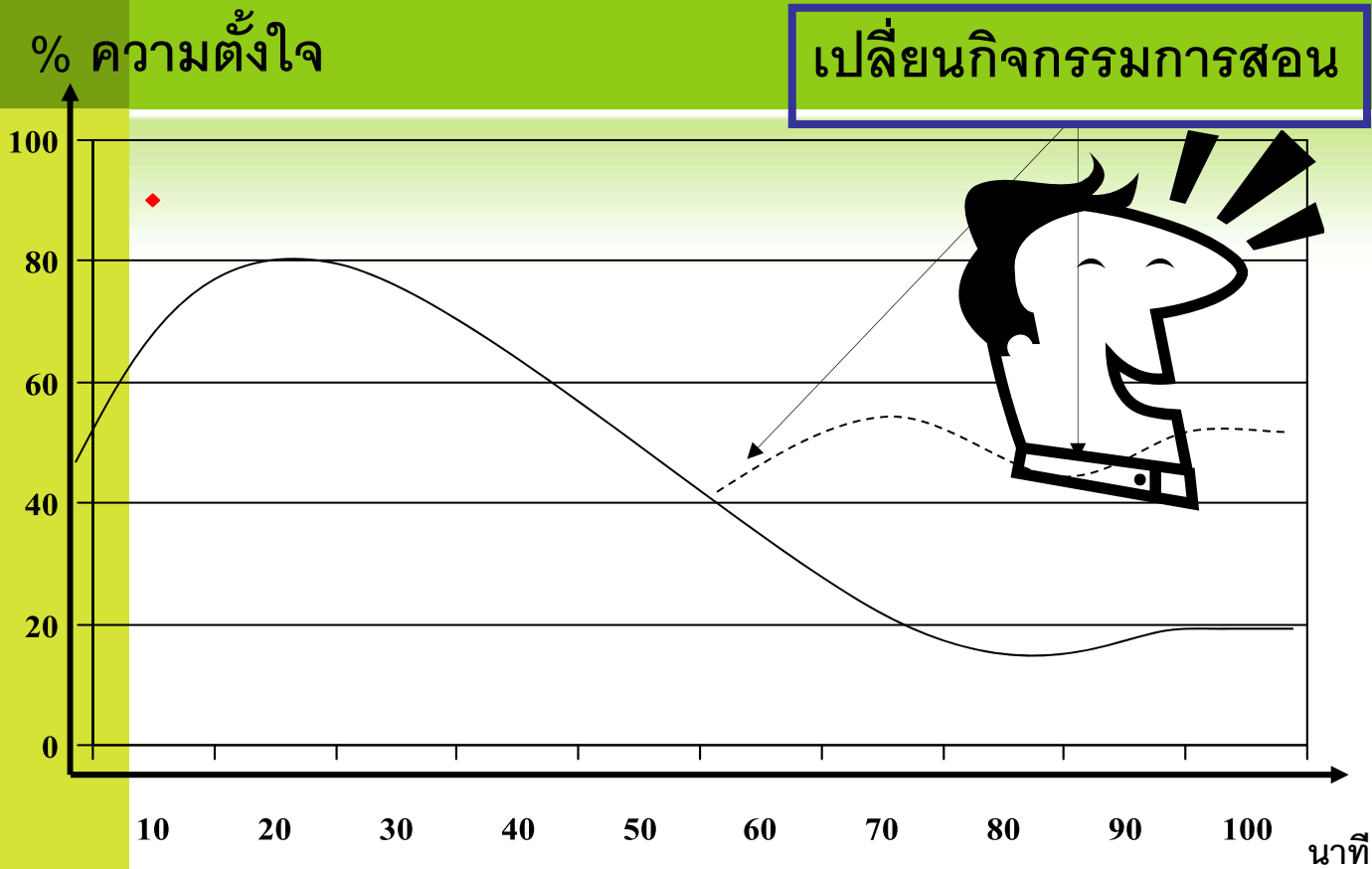
ขาดการนำไปประยุกต์ใช้ การนำไปใช้
ไม่ครอบคลุม หรือไม่ตรงเนื้อหา

P

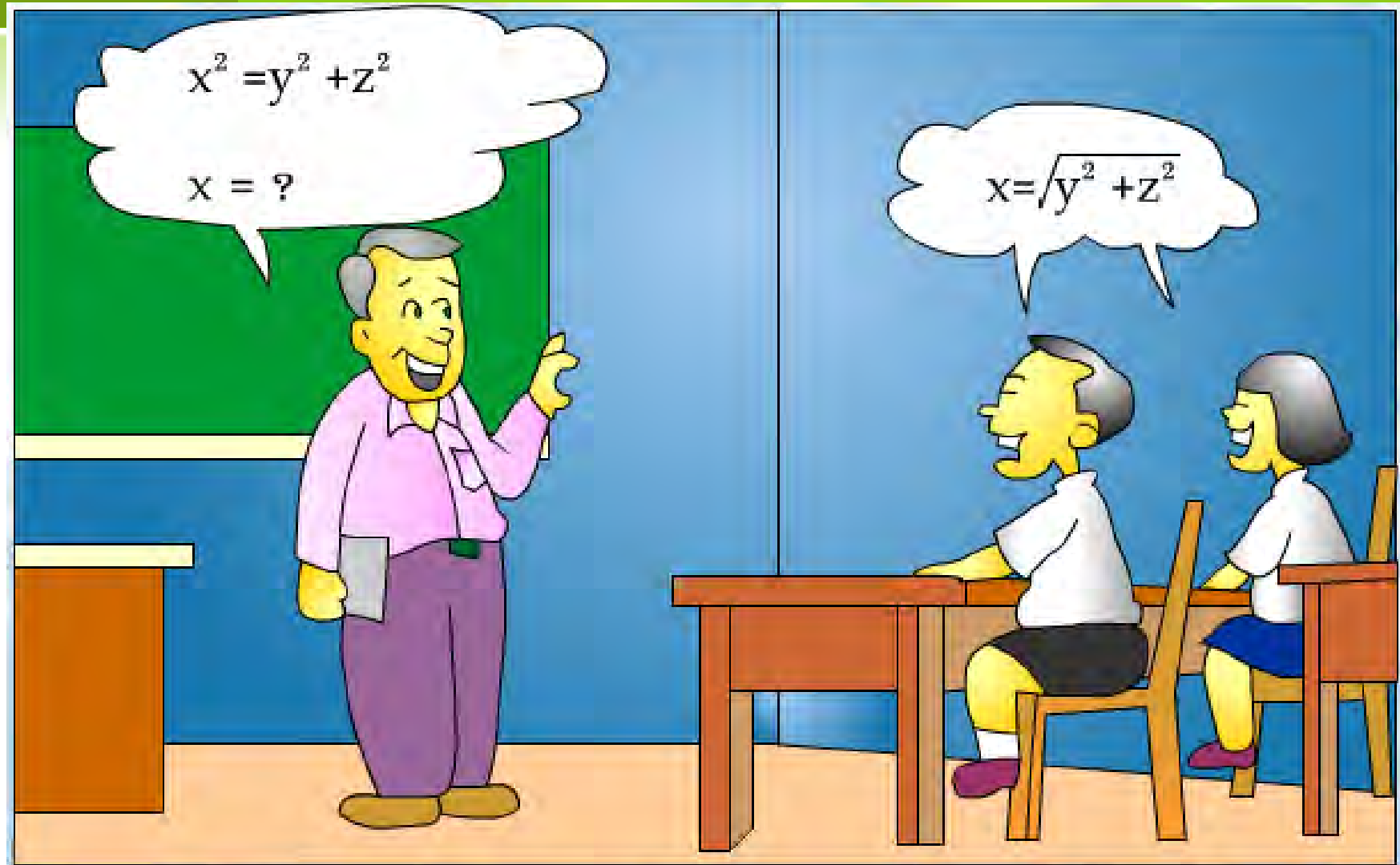

ไม่ได้กำหนดการตรวจผล

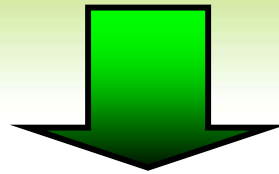
ธรรมชาติระดับความสนใจ/ตั้งใจระหว่างเรียน

การสอนคืออะไร ?

การสอนคืออะไร ?

การสอน คือ การช่วยให้ผู้เรียนได้
เกิดการเรียนรู้ หรือช่วยให้ผู้เรียน
เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ความหมายของการสอน

การสอน หมายถึง การถ่ายทอดเนื้อหาจากบุคคลหนึ่งซึ่งเรียกว่า “**ผู้สอน**” ไปยังอีกบุคคลหนึ่งซึ่งเรียกว่า “**ผู้เรียน**” โดยวิธีการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ด้วยกระบวนการต่างๆ ที่ผู้สอนกระทำไป เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์

นักเรียน

เรียนรู้ได้อย่างไร??

ขั้นตอนของการระบวนการ

เรียนรู้

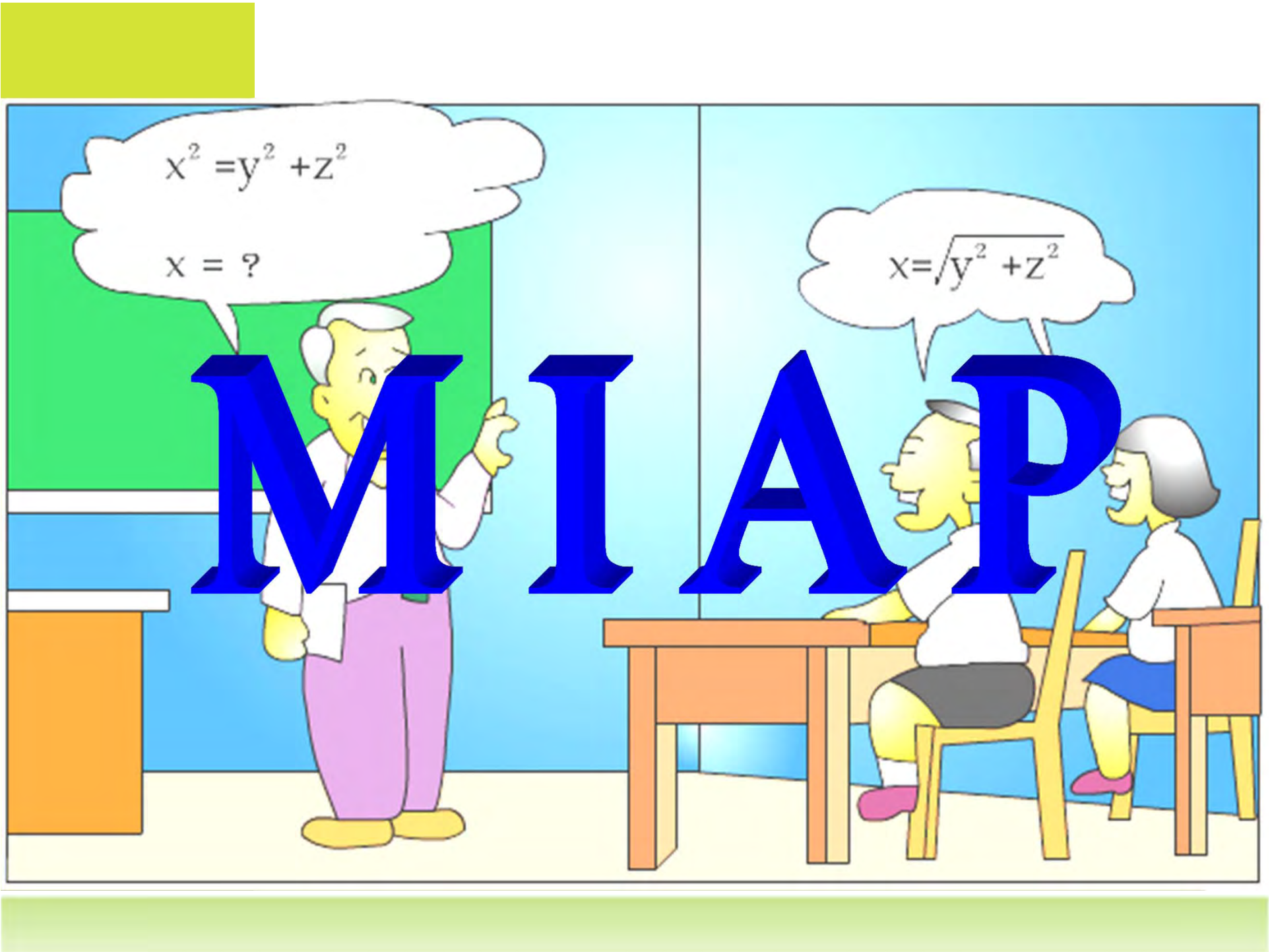
1. **ขั้นสนใจปัญหา (Motivation)**
2. **ขั้นศึกษาข้อมูล (Information)**
3. **ขั้นนำข้อมูลมาใช้ (Application)**
4. **ขั้นประเมินผลสำเร็จ (Progress)**

$$x^2 = y^2 + z^2$$

$$x = ?$$

$$x = \sqrt{y^2 + z^2}$$

M I A P

กระบวนการเรียนรู้

1 ขั้นสนใจปัญหา (Motivation)

นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสร้างจุดสนใจ
ด้วยการตั้งคำถาม/ใช้อุปกรณ์ช่วย

กระบวนการเรียนรู้

2

ขั้นศึกษาข้อมูล (Information)

ให้เนื้อหาสาระด้วยวิธีการต่าง ๆ

บรรยาย สำธิต ตามตออบ

กระบวนการเรียนรู้

3
ขั้นนำข้อมูลมาใช้ (Application)

สร้างแบบจำลองตาม แบบฝึกหัด
ใบงาน ให้ผู้เรียนทำ

กระบวนการเรียนรู้

4

ขั้นประเมินผลสำเร็จ (Progress)

ตรวจคำตอบทันทีเพื่อวัด

ความสำเร็จของผู้เรียน

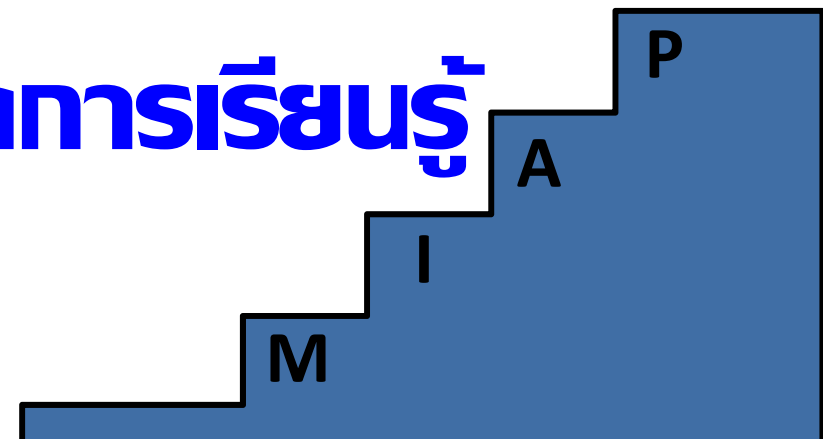
ความมุ่งหมายของการสอน

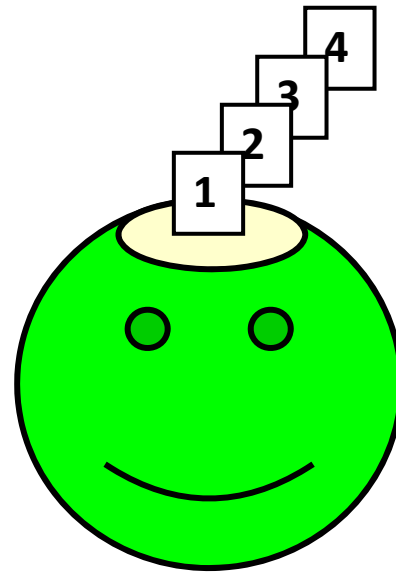
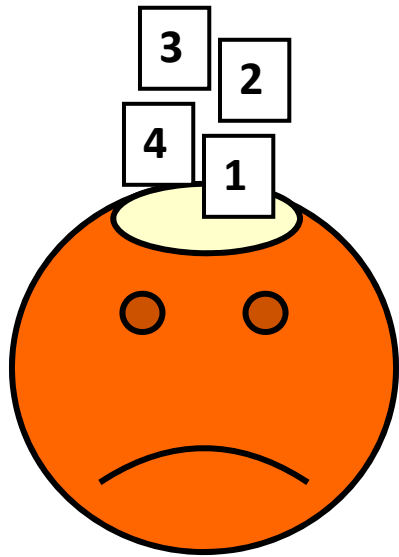
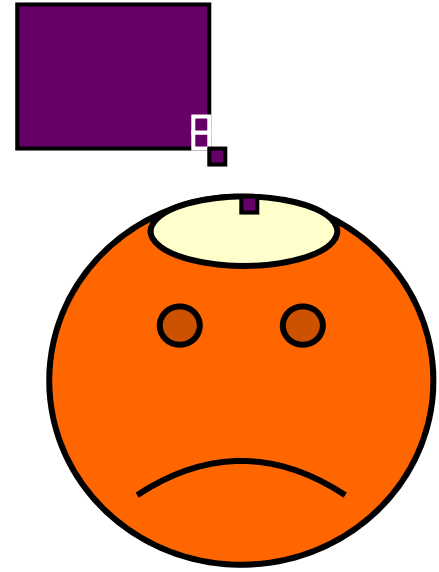
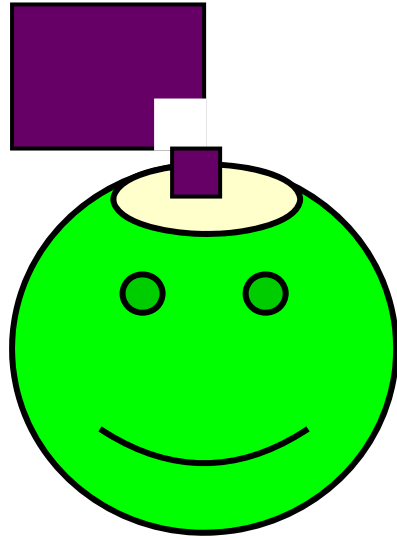
การสอนเป็นการช่วยให้ผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้

ทำอย่างไร?

วางแผน → เพื่อให้เกิดการเรียนรู้

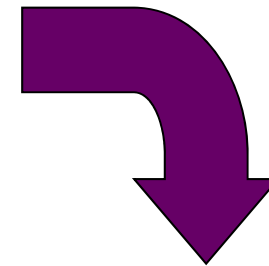
วิธีการ → MIAP

ข้อควรคำนึงถึง

- การบอกไม่เข้าการสอน
- การฟังไม่เข้าการเรียนรู้
- การดูไม่เข้าการเรียนรู้

**นำมาช่วย
ในการเรียนรู้**

กระบวนการเรียนการสอน

การเรียนรู้

การสอน

ขั้นสนใจปัญหา

M

นำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นศึกษาข้อมูล

I

ให้นักหาคำความรู้

ขั้นพยายาม

A

ให้แบบฝึกหัด

ขั้นสำเร็จผล

P

ตรวจผลการฝึก

วิธีการสอนวิชาชีพ มี 3 วิธี ดังนี้

1. วิธีการสอนแบบบรรยาย (Lecture)
2. วิธีการสอนแบบถาม - ตอบ (Questioning)

3. วิธีการสอนด้วยวิธีศึกษาด้วยตนเอง (Self Learning)

วิธีการสอนแบบบรรยาย

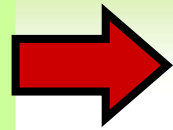
วิธีการสอนแบบบรรยาย (*Lecture*) หมายถึง วิธีสอนที่ถือเอา กิจกรรมหรือบทบาทของผู้สอนเป็นหลัก โดยผู้สอนจะพูด บอก เล่า หรืออธิบายเนื้อหาต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน

วัตถุประสงค์ของการสอนแบบบรรยาย

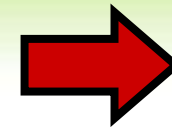
1. เพื่อให้ได้รับความรู้หรือประสบการณ์ใหม่แก่ผู้เรียนที่
คิดว่าหาได้ยาก
2. เพื่อช่วยนำทางในการอ่านหนังสือของผู้เรียน
3. เพื่อมุ่งถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนได้อย่าง
เต็มที่ในเวลาอันจำกัด

ขั้นตอนการสอนแบบบรรยาย

ขั้นนำ

ขั้นอธิบาย

ขั้นสรุป

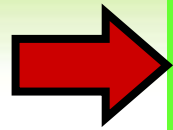
◎ กล่าวนำเข้าเรื่องในเรื่องที่จะบรรยาย

◎ ชี้ให้เห็นประโยชน์และความสำคัญของเนื้อหา

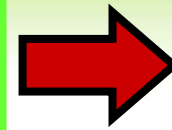
◎ ทบทวนความรู้เดิมเพื่อเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่

ขั้นตอนการสอนแบบบรรยาย

ขั้นนำ

ขั้นอธิบาย

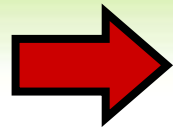

ขั้นสรุป

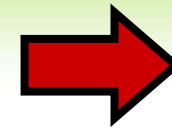
- ◎ บอกขอบเขตเนื้อหาและวัตถุประสงค์การสอน
- ◎ อธิบายเนื้อหาตามลำดับอย่างต่อเนื่องและชัดเจน
- ◎ เน้นประเด็นที่สำคัญเพื่อให้ผู้เรียนสนใจ
- ◎ ใช้ภาษาง่าย ๆ ในการบรรยาย

ขั้นตอนการสอนแบบบรรยาย

ขั้นนำ

ขั้นอธิบาย

ขั้นสรุป

- ◎ สรุปเชื่อมโยงเนื้อหาเข้าด้วยกัน
- ◎ ตั้งคำถามให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์หรือวิจารณ์เนื้อหา
- ◎ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม
- ◎ มอบหมายงานให้ผู้เรียนไปค้นคว้าเพิ่มเติม

ข้อดีของวิธีการสอนแบบบรรยาย

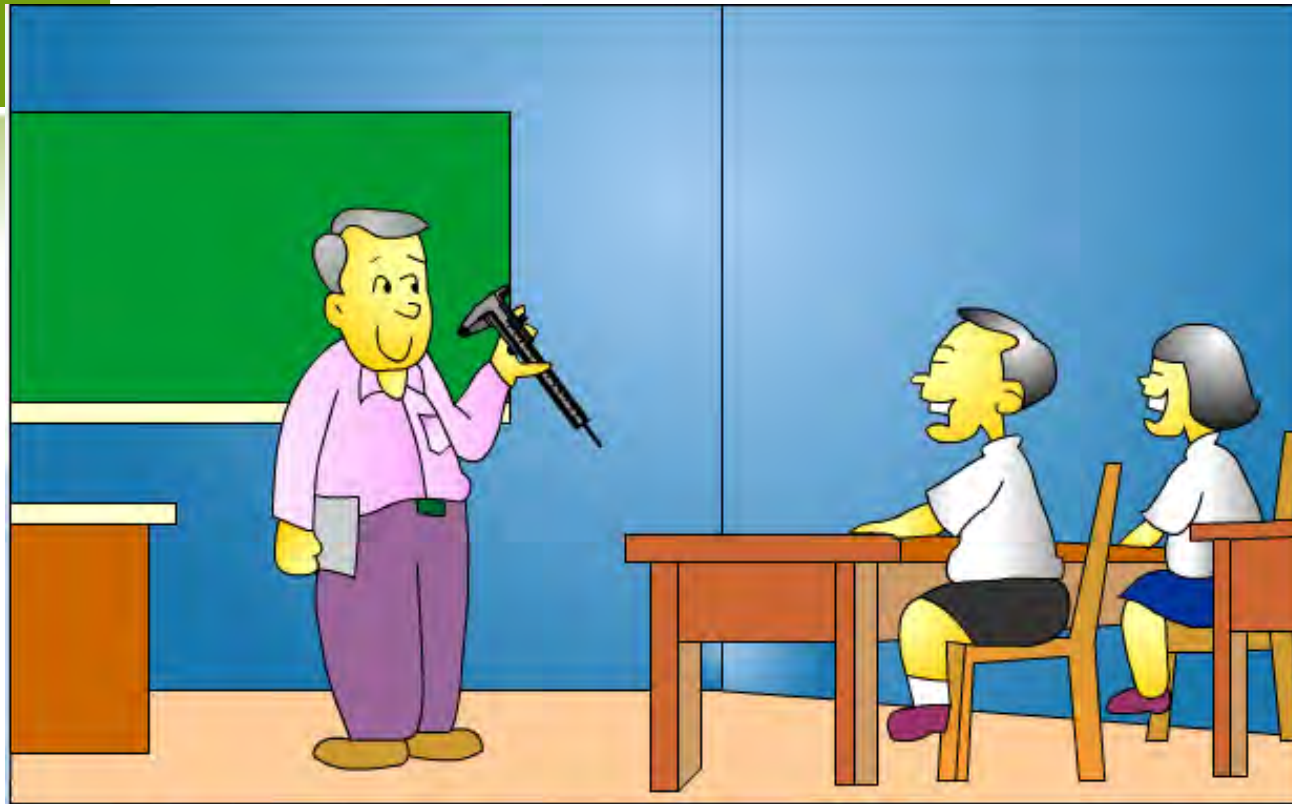
- ◎ สามารถใช้สอนกับผู้เรียนจำนวนมากได้
- ◎ ผู้สอนสามารถดำเนินการคนเดียวได้
- ◎ สะดวกในการให้เนื้อหาทางทฤษฎีแก่ผู้เรียน
- ◎ ผู้เรียนสามารถรับรู้เรื่องที่เรียนตรงกันและพร้อมกัน
- ◎ สามารถสรุปเนื้อหาจากที่ต่าง ๆ ได้ง่าย
- ◎ ให้เนื้อหาแก่ผู้เรียนได้มากในเวลาที่มีจำกัด

ข้อเสียของวิธีการสอนแบบบรรยาย

- ◎ ไม่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน
- ◎ การบรรยายที่ติดต่อกันมากเกินไป และเทคนิคการพูดที่ไร้ความสนใจ
- ◎ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมน้อย
- ◎ ใกล้เคียงกับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา
- ◎ เป็นการแสดงออกของผู้สอนคนเดียว

วิธีการสอนแบบถาม-ตอบ

วิธีการสอนแบบถามตอบ หมายถึง วิธีการสอนที่ผู้เรียนและผู้สอนมีกิจกรรมร่วมกันในระหว่างบทเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์ของการสอนแบบถาม - ตอบ

- ◎ ทำให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจและสนใจในการเรียน
- ◎ เสริมสร้างทักษะความคิดในการแก้ปัญหาของผู้เรียน
- ◎ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน
- ◎ ทราบถึงข้อมูลป้อนกลับของผู้เรียน

ขั้นตอนในการใช้คำถาม

ตั้งคำถาม

อะไรเดินมากหลังคามุงกระเบื้อง

เว้นระยะ

กำหนดตัวผู้ตอบ

เตนตอบซิ!

เตาครับ

ตรวจคำตอบ

ถูกต้อง

ข้อดีของวิธีการสอนแบบถาม-ตอบ

- ◎ รักษาความตั้งใจและความสนใจบทเรียนของผู้เรียนได้
- ◎ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ติดต้นหาเหตุผล ตลอดจนฝึกแก้ปัญหา
- ◎ ผู้สอนมีโอกาสได้ทราบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตลอดเวลา
- ◎ พัฒนาผู้เรียนให้ได้มีการแสดงออก และเชื่อมั่นในตนเอง
- ◎ สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
- ◎ การสรุปเนื้อหาทำได้ด้วยความเข้าใจของผู้เรียน
- ◎ เป็นวิธีการที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนได้ดี

ข้อเสียของวิธีการสอนแบบถาม-ตอบ

- ◎ ใช้ได้กับกลุ่มนักเรียนจำนวนไม่ควรมากเกิน 30 คน
- ◎ ใช้เวลาในการสอนมากกว่าแบบบรรยายแต่ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้มากกว่า
- ◎ การเตรียมการสอนและดำเนินการสอนทำให้ยากกว่าการสอนบรรยาย
- ◎ ผู้สอนควรรู้วิธีการตั้งคำถามที่ดีในการสอน

วิธีการสอนด้วยวิธีศึกษาด้วยตนเอง (Self Learning)

วิธีการสอนด้วยวิธีศึกษาด้วยตนเองหมายถึง วิธีสอนที่ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติงานตามใบงาน หรือใบมอบหมายงาน โดยผู้เรียนจะต้องศึกษาหาความรู้ จากเอกสารประกอบการเรียน เช่น ใบความรู้หรือใบเนื้อหา ผู้เรียนจะเกิดทักษะและได้ประสบการณ์ตรงจากการลงมือศึกษาหรือปฏิบัติงาน

ขั้นตอนการสอนด้วยวิธีศึกษาด้วยตนเอง

1. ขั้นเตรียมการสอน

2. ขั้นดำเนินการสอน

- ◆ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ◆ ขั้นสอน

- แบ่งกลุ่มผู้เรียน
- แจกเอกสารประกอบการเรียน ใบงาน ใบเนื้อหา ใบปฏิบัติงาน
- ให้ทำกิจกรรมกลุ่มในเวลาที่กำหนด
- ให้แต่ละกลุ่มหรือแต่ละคนส่งผลงาน

3. ขั้นประเมินผล

- สังเกตการเรียนรู้ของผู้เรียนขณะปฏิบัติงาน
- ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบ

การสอนแบบสาธิตประกอบการบรรยาย

การสอนแบบสาธิตประกอบ
การเรียนรู้ด้วยตนเอง

เทคนิควิธีการสอนงานปฏิบัติ

การสอนแบบสาธิตประกอบคำถามตอบ

การสอนแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง
ประกอบการลงทำการฝึกทักษะ

การจัดทำกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิวิชาชีพศึกษาแห่งชาติ

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง

: ด้านการพัฒนาอาชีวศึกษา (พ.ศ. 2555-2561)

กำลังคนที่ตอบสนองความต้องการ

ครูยุคใหม่/พันธมิตรใหม่/ขาดแคลน

สถานศึกษา/แหล่งเรียนรู้ใหม่

การบริหารจัดการใหม่

คุณภาพ

การจัดการอาชีวศึกษาทศวรรษที่สอง

1. เน้นการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานอาชีวศึกษา เพื่อผลิตกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถทั้งเชิงวิชาการและวิชาชีพ มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะ ในการประกอบอาชีพ เป็นกำลังคนฐานความรู้ ช่างเทคนิคที่มีฝีมือและนักเทคโนโลยี

การจัดการอาชีวศึกษาทศวรรษที่สอง

2. มีการกำหนดทิศทางการกำลังคน และสร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือในการผลิตและพัฒนากำลังคนจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งสมาคมวิชาชีพสถานประกอบการ/องค์กรผู้ใช้กำลังคน สถาบันการศึกษา/ผู้ผลิต
3. พัฒนาระบบเตรียมความพร้อมและการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและสาขาอาชีพต่าง ๆ

การจัดการอาชีวศึกษาทศวรรษที่สอง

4. ส่งเสริมการทำงานระหว่างเรียน มีการพัฒนาระบบ
สะสมหน่วยกิต เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่กับการ
ทำงาน เน้นความร่วมมือกับสถานประกอบการ
5. จัดการศึกษาและเรียนรู้อาชีวศึกษา โดยเน้นการ
ปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี และการเรียนรู้งานอาชีพ
6. ให้มีการขยายการศึกษาระบบทวิภาคี สหกิจศึกษา
และการฝึกงานให้มากขึ้น
7. ให้มีการประเมินมาตรฐานวิชาชีพเมื่อจบหลักสูตร

ประเด็นสำคัญในการปฏิรูป

- ความต้องการของตลาดแรงงาน/การจ้างงาน/การประกอบอาชีพอิสระ
- จำนวนและคุณสมบัติผู้เข้าเรียน
- คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา (ความรู้ ทักษะ เจตคติ กิจนิสัย)
- **หลักสูตรและกระบวนการจัดการศึกษา**
- เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ๆ
- การสนับสนุนและความร่วมมือภาครัฐ-เอกชน

สาระ : กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานให้สถานศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษา
ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน
และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มี
คุณภาพ และเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษา

ระดับคุณวุฒิของอาชีพศึกษา

ระดับคุณวุฒิ แบ่งออกเป็น

1. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพระยะสั้น
2. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
3. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
4. ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

เครื่องมือที่ใช้ในการบริหารหลักสูตร

แบบคุณวุฒิอาชีวศึกษา 1-6

- คอส. 1 แบบกำหนดกรอบคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ
- คอส. 2 แบบเสนอหลักสูตรการอาชีวศึกษา
- คอส. 3 แบบรายงานข้อมูลเพื่อการพิจารณาหลักสูตร
- คอส. 4 แบบเทียบหลักสูตรเพื่อคุณภาพการศึกษา
- คอส. 5 แบบพิจารณาหลักสูตร
- คอส. 6 แบบรายงานผลการดำเนินการหลักสูตร

ผลการเรียนรู้ Learning Outcome

คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ

คุณวุฒิ ประเททวิชาและสาขาวิชาต่าง ๆ

จะต้องครอบคลุมอย่างน้อย **3 ด้าน** คือ

1. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์
2. ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป
3. ด้านสมรรถนะวิชาชีพ

ท่านต้องการเป็นครูแบบไหน

1. ครูใบสั่ง

สั่งอย่างเดียวไม่ต้องสอน

2. ครูต้มยำ

มีน้ำ มีเครื่องแยะ แต่เนื้อน้อย

3. ครูมาฆ่า

ไม่เตรียมการสอน

4. ครูที่มีแต่จิตวิญญาณของคุณ

ตัวหายไปไหนไม่รู้

5. ครูทองใบ

ยึดใบงานเป็นศูนย์กลาง แจกแต่ใบงาน

6. ครูพานิช

ขายทุกอย่างที่ขวางหน้า

7. ครูInternet

ค้นคว้าหาความรู้เสมอ

8. ครูของคน

ไม่เพียงแต่สอนหนังสือ แต่สอนคน

9. ครูนักวิจัยและพัฒนา

ปฏิบัติการวิจัยและ พัฒนาผู้เรียน

10. ครูอาชีพ

ปฏิบัติพัฒนางานในวิชาชีพจนสำเร็จ/เกิด
ประโยชน์ต่อผู้เรียน

